

קריה וולטר

אני הייתי בין הרבנים מהוורקלופ שנאלצו ע"י הגסטאפו לאמסטרדם במרס 1941. רגע לפני שאתנו ביצו היוזקנאט. היינו רשאים לתת סיבא.

אחרי שהג' פונטיין מהיוזקנאט הודיעה לנו שאלינו להשאר בגרמניה משום שהגרמנים ירצחו אותנו אוורקלופ, לא נשאנו בבית.

בשהייה הרציה התאספה ביוני 1941 הייתי בגוף הסרבהבא באצרי היהודי. ראיתי את האמטרה מסרבהבא ברחובות והסתלקתי.

היו לי אישורים רשמיים מהגרמנים דרך היוזקנאט שאני מוכה והיותם עליהם גם חומת שאני משמרה משפחה לאמציה. זה עזר עז שנים אחרת בססו אתי ולקחו אתי לבית המאטראן היהודי. השתדלתי בעצמי הרציה היטלר.

במאי 43 נתפסתי. הוביל אתי לתוך הרבה. היינו מאה אנשים. הרציה היטלר הוריקן את כל האצרי המרכזי של אמסטרדם. אני נשאל אוסטרבהורק. הגרמנים הגדילו את המאנה. הוסיפו צריכים. מאנה הרבאז אוסטרבהורק לא היה מיועד להרוג אנשים אחרים שהיה בו משכחה. הוא היה אדוק מאנה מדבר לשמאני יצאו טינסבלרטיס אחריה השמחה במצרה. ירו בבוקרים שניסו לברוח.

במאנה הגרמנים הנו את המסגרת של היוזקנאט. היו שם משדוים של היוזקנאט. היוזקנאט שם, עובדים יהודים גרמנים, פליטים, שטבו אוסטרבהורק דוק לפני כבוש הוורק. הם מארגנים במאנה גם אמטרה פנימית יחודית.

יהדות הוורק מאשימה את היהודים הגרמנים בכך שהם דאגו להציל את עצמם ושלא בטינסבלרטיס במצרה את היהודים ההוורקדים. פגישת או קטר עם ציפי שמאט בשליח מטעם היוזקנאט.

באוסטרבהורק היה לנו מנהל דגלרה יהודי שארגן אותנו, את הקבוצה שלי, בקבוצת דגלרה. היינו יקואים בקבוצת דגלרה טובה ויחילה. דגלרה בשדה, בתפילה ובפרויקט סחא. היינו צעירים ומצויקים. ווס אמד שאל אתי באורך מנהל הדגלרה, אלפי בתורה בשאיבה של מי הבויה שהיות מתוך אמנה. רשמו שאני עובד בתוך ורעני לה חזקה שלם יכולת לצלם מהמאנה.

המאנה היטלר הדגלרה היטלר שאלו אתי לאמסטרדם להביא מבוקר עבד שבהי. בנסיגה היו לאמסטרדם, אנו בוגט תבריים שהתלו לעבד המאנה

בהסדרת אנשים והציון והצדקה דברנו על אכסרית ביותה של
אנשים מוסטרהות. היה שם גם פורץ תרצן שלב דוגמא מהתצורה
הצדקה של ז' ביואלדבוס תצורה מצויינת כאלה.
חצרות אוסטריות וצדקה כנהם כשר קטור בטן ומסלול הנסיונה
היה מוסטרהות ארצות אלפניה נסדה מהמתנה האוניות
והיות מדגיר אסתות שנות המתנה.
באת הנסיונה של לאמסטרקס, התלכע, אנשי המוסטרהות ואני להפגש
פדס בטבוס או הטבואיים במגוס מפגש ביזר בטן בדרך לזה
היות צדק עם הרבה. התבחים מהמתנה כאלו אנשי גורן
ואחרים הביאו מצון ובגדים שביטע נעץ אנשים המתנה.
היו משלמים למצור ונול פדס לאו ידעני ~~אח~~ יסלח, מי בסכני
לא משלח הרבה לזה לפני ~~פדס~~ דיו היהודים הוותיקים
ששבו המתנה. גמרק, איש יאס. יאס. היה מוכיר על מספר
האנשים שצריק לשלח להם הכרבה את הרשמת. במשלת היו
ב- 1000 איש.

אסנה ה'קו באו המתיאוס על כל צדקה שהיו יהודים, והקריאו את
השמת. כדבר שזה היה על האנשים אצלם אדמוז בשנה כדי ללכת ארבע
בבאת הוראת מהתבחים המתנה אגרו שמת מסויימות שאליו
להציל. בקלות וצדקה צדקה מצויינת עם מאוס ושם ואלו
טבירות אלצבד.
בקירה בטנה של אנשיה יהודים שהקודה אוסטריות דוד לפני
הזמנים, היות עולה אנשים את טבירות התצורה והצדקה.
היום בקירה היות מבוקר כתיבה ובה תקדוק את הפש
ומגוס הדבקה בתצורה היות שלח אבש היות אצלם
מתוך המתנה.

אנחנו בקבוצה גדולה, דברנו אנשים שצאו בטכנספורטיוס. אומס
היה אגרת מצוודה והיו הרבה בקיום ואנחנו הצדקה, דברנו להם
אסחה את המצודה. היה לנו חם מיותר על היד שאלו בוא
"שורת תפלים" או "סבאום". על האנשים שצאו בטכנספורטיוס
שארד המשטה היהודית. 0.0 - שיהיה לסדר.
אליה התבצעה ההברחה: הברוח קיבל הוראה ממני לברוח בדרך
ארבעה. אנחנו לעתה את החבילות של אלו צדקה שציונו
הברוח. הוא ידע שאלו אמצוא את התבצורת המשלוחה קבה
אגשייה ולתבא באחד מצדופי השרתים שבמתנה, הם שאנשי
המשטה הפנימת או ה-אס. יאס. ירגישו.
הוא ידע שאלו אחרתא צדק שהרבה יוצאת. בדרך כלל ברוח

חמישה יהודים יחד. ביום הברית הם לא יכלו לצאת מהחנות,
אלא רק למתור, עם רציפה מצוייפת.

למחרת יצאו מהחנות עם עוד רבדים שהקולנים ידעו שהם צלבים
מגוף למתים.

הם יצאו בגוף לאורך הכסוס נהגו למקום מבטט ביסרי. עם חיב
קבם פתח תרצין, לרה דורחאבר ואחרים ולפי אום למקומה מסתרי.
הצלה כח כ- 30 אנשים.

אנ אישה הנגשה בטוח: שמי המצוייל היה יאן ריוס. צאל
רציפה הצלה המצוייפת שלי.

היו לי פגישות עם אנשי המחתרת מבני שצולתי לאמסטרדם
או לנדסדם לבדיקת ה הבטרי. פתח רבוע עגלה
מוביילת על גלגלים ואם יכלתי לבוא דרך צטר הבוא
שהכרת.
נשארו בארבע עד הסוף.